

Budjet xarajatlarining 63 foizi ijtimoiy soha uchun

26-dekabr kuni xalq deputatlari
viloyat Kengashining to'qson
to'rtinchisi sessiyasi o'tkazildi.
Sessiyani Kengash raisi E.Turdi-
mov boshqardi.

Dastlab deputatlardan Kengashning 2022-
yil 29-dekabrdagi "Samarqand viloyatining
2023-yilgi mahalliy budjetini tasdiqlash
to'g'risida"gi qaroriga o'zgartirishlar
kiritish haqidagi hamda "Samarqand
viloyatining 2024-yilgi mahalliy budjetini
tasdiqlash to'g'risida"gi qarorlarini ko'rib
chiqdilar.

Viloyat iqtisodiyot va moliya bosh
boshqarmasi boshlig'i B.Mirzayevning
ma'lum qilishicha, 2023-yilda viloyat
mahalliy budjeti daromadlari proqnozi 4 trillion
810,8 milliard so'm bo'lib, haqiqatiga
5 trillion 67,8 milliard so'mga bajarilishi
kutimoqda.

2024-yilgi viloyat mahalliy budjet daro-
madlari proqnozi 5 trillion 904,3 milliard
so'm, xarajatlari esa 6 trillion 780 milliard
so'm etib belgilamoqda. Xarajatlarining
63 foizi yoki 4 trillion 271 milliard so'm
ijtimoiy sohaga yo'naltiriladi. Ijtimoiy soha
xarajatlari tarkibida sog'liqni saqlash so-
hasiga 2 trillion 738 milliard so'm yoki ma-
halliy budjet jami xarajatlarining 40 foizini,
ta'lim sohasiga esa 1 trillion 276 milliard
so'm yoki mahalliy budjet jami xarajatlarini-
ning 19 foizi yo'naltirilmoqda.

Mazkur masala muhokamasida sessiya-
da iqtisodiyot va moliya vaziri o'rinnbosari
A.Haydarov, soliq qo'mitasini raisining birin-
chi o'rinnbosari M.Mirzayev ishtirok etdi.

Shundan so'ng "O'zbekiston - 2030"
strategiyasining ijsori bo'yicha amalga
oshirilayotgan ishlari yuzasidan viloyat
hokimining o'rinnbosari Sh.Xudojerdi-
yevning axboroti tinglandi.

Ta'kidlanishicha, davlatimiz rahbarining
2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston -
2030" strategiyasi to'g'risida"gi farmoni
hamda "O'zbekiston - 2030" strategiyasini
2023-yilda sifatli va o'z vaqtida amalga
oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qa-
roriga ko'ra, viloyatimiz qishloq xo'jaligida
hosildorlik va rentabellik darajasini keskin
oshirib, mahsulotlar eksporti hajmini 190
million dollarga yetkazish belgilangan edi.
Shu maqsadda viloyatda 60 dan ortiq
mamlakatlar bilan eksport yo'nalishida
savdo aloqalarini yo'lga qo'yilib, hozirgacha
viloyatning qishloq xo'jalik mahsulotlari
eksporti 154,9 million dollarni tashkil etdi.

Jorii yil hosili uchun 70,4 ming gektar
maydonda g'o'za parvarish qilinib, 265
ming tonna o'rniga 274 ming tonna paxta
yig'ib-terib olindi. 94,2 ming gektar g'al-
la maydonlaridan 695,5 ming tonna hosil
yishtirildi.

Meva-sabzavot mahsulotlarini sifatli
qayta ishlabi, ichki va tashqi bozorlar-
ga yetkazib berish bo'yicha qiymati 214
milliard so'mlik 53,1 ming tonna quvvatga
ega bo'lgan 21 ta meva-sabzavot mah-
sulotlarini qayta ishlash va saqlash korxo-
nasi barpo etildi. Natijada meva-sabzavot
mahsulotlarini qayta ishlash ko'satkichi
33 foizga, uzum 65 foizga, sut 36 foizga,
go'sht 17 foizga yetkazildi.

6420 gektar qo'shimcha yer maydon-
larida zamona suv tejaydigan texnologiyalari
qo'llash orqali qishloq xo'jaligi
ekinlarini ekish ishlari amalga oshirildi.
Jumladan, 2802 gektar bog', 1467 gektar
tok va 325 gektar maydonda kavrak ekin-
lari ekildi. Qolgan 1826 gektar yer may-
donida 2024-yil hosili uchun oziq-ovqat va
chorva ozuqa ekinlari ekilishi ta'minlandi.

Umanan, viloyat bo'yicha 25,7 ming
gektar yerda suv tejovchi texnologiyalar
joriy qilindi. Jumladan, 8,1 ming gektarda
tomchilik, 890 gektarda yomg'irlatib,
141 gektar diskret usulda sug'orish yo'lg'a
qo'yildi. 16650 gektar maydon lazer
yordamida tekislandi. 2024-yilda esa 54,8
ming gektar maydonda suv tejovchi tex-

nologiyalarni joriy qilish maqsad qilingan.
Viloyatimiz suvgaga bo'lgan talabining
98 foizini qondiradigan Zarafshon daryosi
ta'minoti keyingi yillarda o'rtaча ko'p
yillik me'yordan 18-22 foizga kamaydi,
daryo havzasini hududiga aholi soninining
ortib borishi oqibatida suv tanqisligi tobora
kuchli sezilmoqda.

Tahilarga ko'ra, Zarafshon daryosi
suvari shakllanadigan Fedchenko muz-
lighining hajmi keyingi 50 yilda 30 foizga
qisqargan va bu jarayon tobora tezlashib
bormoqda.

- Kishi bozorda molini arzonga sot-
gudek bo'lsa, afsus bilan "suv tekinga ket-
di-da" dedi E.Turdimov. - Bu bor-
gap, negaki, yillarda davomida suvdan tekin,
boz ustiga xo'jasizlarcha foydalishiga
ko'nikkanmiz. Lekin darr, aniqrog'i, tabiat,
iqlim o'zgardi, ko'p joylarda suv taqchilligi
yuzaga keldi. Bu holat bizni ham chetlab
o'tgan emas. Suv muammosi katta siyo-
siy masalaga aylanib bormoqda. Shunday
ekan, biz ham suvgaga bo'lgan munosa-
batimizni o'zgartirishimiz lozim.

Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan
suvdan tejab foydalauvchilarga imtiyozlar
berilishi bejiz emas. Suvdan foydalishan-
dagi xo'jasizlik va isrofgarchiliklarga qarshi
keskin kurashmoq mavridi keldi. Aks
holda, bor imkoniyatimizdan ham kutilgan
natijani ololmaymiz.

Suvdan tejab foydalishda zamona qayta
texnologiyalarni tezkorlik bilan qo'llash
choralarini ko'rish zarrur. Toki, har bir
dehqon, har bir fuqaro endilifida suv tekin
bo'lmashagini tushunib yetsin.

Sessiyada mahalliy budjet daromadla-
ringin belgilangan proqnoz ko'satkichlari
bajarilishini ta'minlash, hududning iqtisodiy
o'sish nuqtalarini inobatga olgan holda
qo'shimcha manbalarni aniqlash, soliq
qarzlarini qisqartirish, ortiqcha to'lovlariga
yo'l qo'yilmaslik borasida amalga oshi-
rilayotgan ishlari yuzasidan viloyat soliq
boshqarmasi boshlig'i S.Eshmatovning
hisoboti ham tinglandi.

Hisobotda keltirilishicha, joriy yil
uchun budjet daromadlari proqnozi 4
518,7 milliard so'm belgilangan bo'lib, yil
yakuni bilan 105,1 foizga bajarish ko'zda
tutilgan.

Xususan, amalga oshirilgan 38 mingdan
ziyod nazorat tadbirlari natijasida budjet-
ga 695,1 milliard so'm qo'shimcha soliq
hisoblandi. Soliq qarzdorligining 200,3 mil-
liard so'mi fermer xo'jaliklari, 30,2 milliard
so'mi qurilish korxonalar, 14,1 milliard
so'm qishloq xo'jaligi sohasidagi korxo-
nalar, qolgan 172,3 milliard so'mi boshqa
korxonalariga to'g'ri kelgan.

Soliq qarzini qisqartirish yuzasi-
dan amalga oshirilgan ishlari natijasida
720,3 milliard so'm soliq qarzi Majburiy
iyo byurosi bilan hamkorlikda undirilishi
ta'minlangan.

Shuningdek, deputatlardan viloyatdagi
ayrim aholi punktlarini nomlash va qayta
nomlash, mahalliy budjetning qo'shimcha
manbalardan foydalish, viloyat hokimi-
ning 2023-yil 15-dekabrdagi "Viloyat
mahalliy budjetining qo'shimcha man-
balardan foydalishni to'g'risida"gi qarorini
tasdiqlash, O'zbekiston Respublikasi
Prezidentining 2022-yil 25-oktabrdagi
"2022-2023-yillarda mahallalar infra-
tuzilmasini yanada yaxshilash bo'yicha
qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"-
gi qaroriga asosan tasdiqlangan dastur
doirasida iqtisod qilingan mablag'larni
boshqa obyektlarga yo'naltirish, Ishitxon
tumanidagi 25-maktabni rekonstruksiya
qayta qisqartirish qayta ishlash va saqlash
korxonalarini qayta ishlash ko'satkichi
33 foizga, uzum 65 foizga, sut 36 foizga,
go'sht 17 foizga yetkazildi.

Sessiyada ko'rib chiqilgan masalalar
yuzasidan Kengashning qarorlari qabul
qilindi.

"YASHIL" ELEKTR STANSIYALARI ISHGA TUSHIRILDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev
27-dekabr kuni mamlakatimizning oltita hududida 5 ta quyosh
va 1 ta shamol elektr stansiyalarini ishga tushirish va tarmoq-
qa ularsha bag'ishlangan tantanali marosimda ishtirok etdi.

Davlatimiz rahbari ta'kidlaganidek,
O'zbekistonda energetika tizimini
islod qilish va barqarorligini oshirish
bo'yicha keng ko'lamli dastur amalga
oshirilmoqda.

Keyingi yillarda tarmoqda xususiy
sektor va yetakchi xorijiy kompaniyalar
faoliyatiga qulay sharoitlar yaratildi. Ular ishtirokida O'zbekis-
tonda qayta tiklanuvchi energetika
salohiyatini kengaytirishga qaratilgan
ko'plab loyihibar muvaffaqiyati amalga
oshirilmoqda.

Xususan, ilk 100 foiz to'g'ri-
dan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hiso-
bidan, davlat-xususiy sheriklik asosida
Karmana va Nurobob tumanlarida
umumiy quvvati 200 megavattlik quyosh
stansiyalarini barpo etilib, o'tgan davrda
ular 1 milliard kilovatt soat "yashil" elektr
energiyasini ishlashni chiqardi.

Jami qiymati 2 milliard dollarlik
ushbu stansiyalar to'liq ishga tush-
sa, ikki millionta xonodon uzlusiz
elektr energiyasi bilan ta'minlandi, 2
milliard kub metr tabib gazni tejash
hamda sanoat va xizmatlar sohasida
4 milliard dollarlik qo'shilgan qiyamat
yaratish imkoniyati paydo bo'ladi.

Prezidentimiz o'z nutqida bu sohada
kelgusi rejalgara to'xtalib o'tdi.

- Biz bugun amalga oshirayotgan
ulkan ishlar energetika tarmog'ida
islodhotlarning navbatagi qadamidir.
Bu chora-tadbirlarini tizimli davom et-
tirib, raqobatli bozor mexanizmlariga
bosqichma-bosqich o'tamiz.

Hozir yurtimizda 9 gigavattli 22 ta
quyosh va shamol elektr stansiyasini
qurish loyihibar ustida ishlayapmiz.
Xorijiy kompaniyalar bilan sermahsul
hamkorligimizni tobora kengaytirib
boramiz, - dedi Shavkat Mirziyoyev.

Umuman, 2030-yilgacha "yashil"
energetika manbalarini 27 gigavatga
yetkazish rejalaqtirilgan. Bu har yili 25
milliard kub metr tabib gazni iqtisod
qayta qisqartirish qayta ishlash va
atmosferaga zararli tashlan-
malarni 34 million tonnaga qisqartirish
ga xizmat qiladi.

↓ Prezident farmoniga ko'ra

Xotin-qizlarga e'tibor oshadi

Davlatimiz rahbari 2023-yil
21-dekabr kuni "Oila va xo-
tin-qizlar qo'mitasining faoliyatini takomillashtirishga oid
qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmon hamda
mazkur farmon ijrosini ta'minlash maqsadida "Oilalarni
mustahkamlash va xotin-qizlarning faolligini oshirish
bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi
qarorni imzoladi.

Mamlakatimizda oilalarni mustah-
kamlash, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyo-
siy faolligini hamda bandligini oshirish,
tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllan-
tirish, gender tengligini ta'minlash
borasida keng ko'lamli islodhotlar amalga
oshirilmoqda. Buning natijasida
davlat boshqaruvi va jamiyat hayotida
xotin-qizlarning faoliyoti oshdi, ayollarni
ijtimoiy muhofaza qilish tizimi takomil-
lashdi. Bu o'zgarishlar viloyatimizda
istiqomat qilayotgan 2 million 78 ming
nafardan ortiq xotin-qizlar hayotida
ham o'z aksini topmoqda.

(Davomi 3-sahifada) >>>

"PREZIDENT SOVG'ASI" KELDI

Bayram sovg'alarini Samarcand xalqaro aero-
portida Qorbobo va Qorqiz hamrohligida viloyat
hokimining o'rinnbosari X.Ochilov, IIV mas'ul
xodimi G.Nabiiev va jamoatchilik vakillari kutib
oldi.

Sovg'alar viloyatdagi 3 yoshdan 18 yoshgacha bo'lgan
872 nafar oilaviy bolalar uylari, SOS-bolalar mahallasini
tarbiyalanuvchilari, boquvchisini yo'qotgan chin yetim

bolalar, shuningdek, xizmat burchini bajarish chog'ida
halok bo'lgan harbiy xizmatchilar hamda huquq-tartibot
idoralari xodimlarining farzandlariga shahar va tumanlarda
bo'lib o'tadigan "Prezident archasi" bayram tadbirlarida
topshiriladi.

"Prezident sovg'asi" tarkibiga davlatimiz rahbarining
bolalarga yo'llangan Yangi yil tabrigi, 17 turdag'i shirinliklar,
12 yoshdan kattalar uchun planshet kiritilgan.

Samarqand shahridagi "Ishga marhamat" monomarkazida har yili 2600 nafardan ortiq fuqaro kasb sirlarini o'rganyapti. Markazda uzoq tumanlardan kelib o'qiydigan tinglovchilar uchun barcha sharoitlarga ega 72 o'rinni yotoqxona mavjud. Bu yerda band bo'limgan aholi va ishsiz fuqarolar, xususan, xotin-qizlar va yoshlarga kasb-hunar o'rgatish jarayoni yildan-yilga kengaymoqda.

- 2021-yilda faoliyat boshlagan markazda shu kungacha 26 yo'naliish bo'yicha 5 mingga (shundan 3400 nafari xotin-qiz) yaqin mutaxassis tayyorlandi, - deydi markaz direktori D.Pardayev. - Bitiruvchilarining 400 nafardan ortiq'i ijtimoiy daftarlarda ro'yxatda turadi. 210 nafar nogironligi bor shaxslar kasb-hunarga o'qitildi. Shu kungacha markazda kasb-hunar o'rganganlarning 4200 nafarga yaqini o'zini o'zi band qilgan yoki biror faoliyat turi bilan shug'ullanyapti. Bitiruvchilarning 60 nafari o'z tadbirkorligini tashkil etgan.

"ISHGA MARHAMAT" MONOMARKAZI:

AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA QANDAY NATIJALARGA ERISHILYAPTI?

lovchi, tikuvchi, elektromontyor, avtoservis xizmat ko'rsatish ishchisi, santechnik, payvandlovchi kabi kasblar o'rgatiladi. Shuningdek, 6 ta xorijiy til, tadbirkorlikko nikmalari, kompyuter dizayn dasturlari bo'yicha 2-4 oylik o'quv kurslari tashkil etilgan.

- Markazda tinglovchilar dushanbadan jumaga cha o'qidi, - deydi o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinosari I.Mardihev. - Dars mashg'ulotlari ikki smenada tashkil etilgan. Asosiy darslar kunning yarmigacha, til o'rganish, tadbirkorlikko nikmalari kabi qo'shimcha darslar kunning ikkinchi yarmida o'tildi. Markaz bitiruvchilariga mehnat faoliyatini amalga oshirish huquqini beruvchi va o'rta maxsus kasb-hunar ta'limi diplomi darajasiga tenglashtirilgan davlat namunasidagi sertifikat beriladi. Bundan tashqari, WorldSkills talablari asosida baholashdan muvaffaqiyati o'tgan bitiruvchilariga mamlakatimizda va xorijiy davlatlarda ishlash huquqini beruvchi Skills pasporti beriladi.

Shuningdek, markazda mehmonxona xizmati, keytering xizmati uchun ham shart-sharoit yaratilgan. Hozirda quyosh panelari o'matish va ularga texnik xizmat ko'rsatish, elektromobilarga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha mutaxassislar tayorlash borasida loyihalor ishlab chiqilmoqda.

Monomarkazda o'quv mashg'ulotlari WorldSkills standartlariga asosan 30 foiz nazariy hamda 70 foiz maliy tarzda o'zlashtiriladi. Shu maqsadda viloyatdagi mavjud 150 dan ortiq ishlab chiqarish, qishloq xo'jaligi, xizmat ko'rsatish, qurilish korxonalar bilan hamkorlik yo'iga qo'yilgan va markaz bitiruvchilar ushbu korxonalarida ishga joylashmoqda. O'quv kursi uchun o'quv soatlarini hamda o'quv fanlarini taqsimlashda ishlab chiqarish korxonalarini, hududiy mehnat bozori talab va imkoniyatlari hamda tegishli soha mutaxassislar fikrlari inobatga olinadi. Qolaversa, monomarkazda yakuniy malaka imtihonlari ish beruvchi korxona va tashkilot mutaxassislar ishtirokida amalga oshiriladi. Bu esa o'qishni tamomlayotgan tinglovchilarining ishga joylashishi uchun munosib yechim bo'ladi. Shuningdek, ayrim chet el korxonalar bilan hamkorlikda mutaxassislar jaib etilib, o'quv mashg'ulotlari olib borilmoqda.

YAXSHI MUTAXASSIS BO'LISHNING O'ZI YETARLI EMAS

Ushbu markazda kasb o'rganayotgan fuqarolarning ko'pchiligi chet mamlakatlarda ishlashni maqsad qilgani sir emas. Albatsta, biror mamlakatda ishlash uchun eng avval kerakli mutaxassislikni puxta egalash zarur. Ammo bugun ko'p uchrayotgan va dilni xira qilayotgan holat borki, buni yashirgan bilan hal bo'lib qoladigan masala emas. Ya'ni, ko'pchilik yurtodoshlarimiz qaysidir mamlakatda ishslash maqsadida borib, aldanib qolayapti. Oqibatda huquqi va erkinligidan mahrum bo'lib, turli qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Bu o'zi borgan davlat tili va qonunchiligi ni bilmasligi oqibatida yuzaga kelyapti.

- Shu kabi muammlarning oldini olish uchun markazimizda kasb o'rganayotgan fuqarolarga qo'shimcha chet tilini o'rgatish

Hech kim mafkura maydonidan o'zini ayro ko'rolmaydi

Insoniyat qadriyatlardan uzoqlashish jarayonini boshdan kechirmoqda. Ana shunday ma'naviy-axloqiy tanazzul holatida milliy qadriyatlarni asrash, boy madaniy merojni chuqur o'rganish, shu orqali milliy g'urur hisini kuchaytirish hayotiy zaruratga aylandi.

22-dekabr kuni davlatimiz rahbarining Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining kengaytirilgan majlisidagi nutqi mazmuni va mohiyati ana shu global muammo va uning real, ilmiy va amaliy yechimiga bag'ishlandi.

Bugun xalqaro maydonni kuzatar ekanmiz, taraqqiyot sur'atlari shiddatli tus olgani, o'ta ziddiyatlari jayaronlarning ta'siri mamlakatimizda ham sezilayotganini ko'rib turibmiz. Ma'naviyat va ma'rifat kengashining kengaytirilgan yig'ilishiha ko'tarilgan masalalar ana shu jihatdan ham dolzARB. Unda belgilangan vazifalar yurt taqdiringa befarq bo'lman har bir insonga mas'uliyat yuklaydi. Ya'ni, bu vazifalar faqat madaniyat, ma'naviyat, ma'rifat sohasida faoliyat yuritayotgan fuqarolar emas, balki jamiyatning qaysi jabhasida, qaysi lavozim yoki vazifada ish olib bormasini, o'zini mafkura maydonidan ayro

kurslari tashkil etilgan, - deydi markazning xorijiy tillar bo'limi boshlig'i B.Suvonqulov. - Yapon, rus, ingliz, koreys, nemis va arab tillari bo'yicha o'quv kurslari tashkil etilgan. Qisqa muddatli kurslarda tinglovchilar ikki yo'nalishda tahsil oladi. Xorijda ishlash istagidagi yurtodoshlarimiz uchun alohida til kurslari bor. Unda chet tilini boshlang'ich darajadan o'rgatish yo'iga qo'yilgan. Shuningdek, bugungacha monomarkaz muhandis-ustalarining 24 nafari WorldSkills sertifikatini olib, ekspert maqomiga ega bo'ldi. Hamkor korxonalarda qo'shma dastur asosida korxonaning o'zida kurslari tashkil qilindi. Joriy yil xorijiy tillar o'qitish bo'limida 240 nafar o'quvchi o'qitildi. Qariyalarni parvarishlash va qishloq xo'jaligi ishchisi yo'nalishlari bo'yicha 42 nafar fuqaro o'qishni bitirgan bo'lsa, ulardan 9 nafar N4 til bilish sertifikatini qo'iga kiritdi.

XORIJLIK ISH BERUVCHILAR BILAN HAMKORLIK YO'LGA QO'YLGAN

O'quv mashg'ulotlarini sifatli tashkil etish uchun xalqaro hamkorlik yo'iga qo'yilgan. Xususan, shu kunlarda soha yuqori tajribaga ega bo'lgan koreylik mutaxassislar bilan hamkorlikda uqalovchi, ayollar sartaroshi, oshpaz, kichik hamshira va yosh bolalar uchun enaga, yordamchi tarbiyachi kasblari bo'yicha mahorat darslari tashkil etilyapti.

- Jahon bankingning aholini ijtimoiy muhofaza qilish tizimini mustahkamlash loyihasi doirasida markazga xorijlik mutaxassislar jaib qilinayti, - deydi markazning hamkorlik va xalqaro aloqalar bo'yicha mutaxassis J.Ahmedov. - Xususan, Turkiyadan oshpazlik, qandolatchilik, issiqxona texnologiyasi, kosmetolog,

elektrik, maishiy uy-ro'zg'or elektrotexnik buyumlarini tuzatish ustasi kasb yo'nalishlari bo'yicha 10 nafar malakali mutaxassis jaib qilinib, amaliy dars jarayonlari tashkil etildi. Yaqinda Janubiy Koreyaning Keimyung universiteti vakillari markazda bo'lib, Koreya davlatida bo'sh ish o'rinaligiga jaib qilish maqsadida talab mavjud bo'lgan kasblari koreys tilini chuqur o'rgatish masalalarini muhokama qilindi. Sohadan yuqori tajribaga ega bo'lgan koreylik mutaxassislar bilan hamkorlikda bir necha marta mahorat darslari tashkil etildi. Mutaxassislar tibbiyotda birinchi yordam, oshpazlik hamda sartaroshlik kasblari bo'yicha mahorat darslarini o'tdi. Keimyung universitetining 5 nafar professor-o'qituvchisi va 30 nafar talabasi tajriba almashdi. Shuningdek, kunchiqar yurtda qariyalarni parvarishi hamda mavsumiy qishloq xo'jalik ishlariga ishchilarini jaib qilish maqsadida Yaponiyaning "Vasileus" kompaniyasi bilan markazda yapon tili kursi faoliyatini kengaytirish maqsadida hamkorlik yo'iga qo'yildi.

CHET ELDA ISHLASHNING QONUNIY YO'LARI BOR

Monomarkazda mavjud 6 turdagil davlat xizmatlariidan biri hisoblangan migratsiyaga ko'niktirish xiz-

ko'ra olmaydigan har bir shaxsga oiddir.

Prezidentimiz jadidlar misolda bugungi kunda ana shunday yangilanishlar uchun kurashuvchi, fidoyi insonlar yanada ko'proq kerak bo'layotganini alohida ta'kidlab o'tdi. Zero, dunyo inson qalbi va ongi uchun kurashayotgan bir paytda jadidlar ko'targan g'oyalari yanada dolzarblashganini namoyon etmoqda. Davlatimiz rahbari madaniyat, san'at, milliy qadriyatlari, xalq ijodi kabi masalalar shunchaki ijtimoiy ahamiyat kasb etib qolmasdan, millatni birlashtiruvchi, milliy g'ururni oziqlantiruvchi vosita sifatida siyosiy mohiyatini ham namoyon etishini ta'kidladi. Ma'naviyat va moddiyat jamiyatning harakatlantiruvchi kuchi, odamzodning qo'shi qanoti bo'lgani bois ular orasidagi bog'liqlikni his etgani holda har yili ma'naviy-ma'rifiy ishlar uchun katta miqdorda pul ajaratilayotgani ham bejiz emas. Ayniqsa, ushbu harakatning iqtisodiy asosi o'rnda bu yil ijtimoiy sohaga eng ko'p – 134 trillion so'm mablag' ajratilgan ta'kidlandi.

Prezidentimiz xalqaro maydonda madaniy diplomatiya-mizning o'rni tobora ortib borayotganini ta'kidladi. Jumladan, UNESCO Bosh konferensiysi sessiyalari qariyb 40 yilden buyon faqat Parida o'tkaziladi. 2025-yilda esa bu konferensiyaning sessiyasini birinchi marta boshqa shaharda, ya'ni Samarqandda o'tkazish belgilandi. Ushbu nufuzli anjumanga tashkilotga a'zo barcha davlatlardan vakillar tashrif buyuradi. Hech shubhasi, bu O'zbekiston uchun katta ishonch, ayni paytda mas'uliyat hamdir. Shu sababli Prezidentimiz bu yirik xalqaro tadbiriga hozirdan puxta tayyorgarlik ko'rishni boshlash kerakligini ko'rsatib o'tdi.

Samarqand bugun xalqaro darajadagi turli iqtisodiy, madaniy hamda sport tadbirlari o'tkaziladigan dunyo e-tiboridagi markazga aylandi. Shunday ekan, jahon hamjamiyati mamlakatimizdagi ijtimoiy barqarorlik, millatimiz ma'naviy va ma'rifiy hayotining in'ikosini Samarqand misolda tasavvur qiladi. Bu esa viloyatimizda ma'naviy-ma'rifiy ishlar targ'ibotini kuchaytirishni talab qiladi. Zero, har qanday mafkuraning mohiyatini, g'oyanigan kuchi targ'ibot va tashviqotning samarali va ta'sirchan bo'lishiga bog'liq.

Farhod NAZAROV,
Respublika ma'naviyat va ma'rifat markazi viloyat bo'limi rahbari.

matidan xorijda ishslash istagida bo'lgan fuqarolar doimiy foydalabinib kelyapti. Bunda monomarkazda kasb yo'nalishida o'qish bilan bir vaqtning o'zida migratsiya ko'nikmalari shakllantiriladi. Buning uchun maxsus jihozlangan o'quv-mashg'ulot xonasi mavjud. Bundan tashqari, kasb-hunarga o'qitilayotgan va xorijda ishslashni rejashartirgan fuqarolarga qo'shimcha ma'lumotlar va imkoniyatlar to'g'risida xabar berish maqsadida Tashqi mehnat migratsiyasi agentligi Samarqand filiali vakillari ishtirokida o'quv-seminarlar, ish beruvchilar bilan uchrashuvlar, suhbatlar va turli tadbirlar tashkil etilmoqda. Bu fuqarolarga xorijda ishslashning qonuniyo yo'llarini o'rganishda imkoniyat yaratayapti. Hozirda mehnat migratsiyasi tomonidan turli davlatlardan ish beruvchilar jaib qilinmoqda va kasb-hunarga o'qitilgan, xorijiy tillar bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega fuqarolarni monomarkaz bilan hamkorlikda topish va yo'naltirishga erishilmoqda. Buyuk Britaniya, Germaniya, Rossiya, Litva, Latvia, Yaponiya davlatlari bilan hamkorlikda mehnat migratsiyasi agentligi tomonidan yangi ish o'rinnari to'g'risida doimiy ma'lumotlar berib borilayapti.

MONOMARKAZDA "MONOMARKET" FAOLIYAT YURITADI

O'quv jarayoni bilan bog'lagan holda markazda turli xil pulli xizmatlar yo'iga qo'yilgan bo'lib, bir binning o'zida o'ndan ortiq xizmatlardan foydalish imkoniyati yaratilgan. Xususan, go'zallik saloni, kosmetolog, kompyuter xizmatlari, maishiy texnikalarni tuzatish, chilangarlik, elektrik, avtoservis, kompyuterlarni ta'mirlash hamda bolalar massaji, davolovchi massaj kabi xizmat ko'rsatish tarmoqlari faoliyat yuritayapti. E'tiborilisi, ayrim xizmatlar joyiga borgan holda amalga oshiriladi.

Shuningdek, markazda turli xil mahsulotlarni buyurtma asosida ishlab chiqarish yo'iga qo'yilgan. Monomarketga buyurtmalar berish orqali stol-stul, oziq-ovqat mahsulotlari, sport va uy kiyimlari, pardalarni xarid qilish mumkin.

YO'LLANMA ASOSIDA BEPUL O'QISH IMKONIYATINI QO'LGA KIRITING

Hozirda monomarkazda 800 nafar fuqaro kasb-hunarga o'rganyapti. Ularning 500 nafari tuman bandlikka ko'maklashish markazlari yo'llanmasi asosida bepul o'qitilmoqda.

Sulaymon ASOMIDDINOV.

Bir tumanda uchta korxona ishga tushdi

Bulung'ur tumanida
to'g'ridan-to'g'ri xorijiy
sarmoya asosida bir nechta
yangi loyihalar amalga
oshirildi.

Jumladan, tumanning G'o'bdin mahallasida joylashgan "SAMARKAND RICHLAND INTERNATIONAL INVESTMENT" MCHJ xorijiy korxonasi tomonidan yillik quvvati 20 million dona pishgan g'isht ishlab chiqarish loyihasi ishga tushdi.

5 million dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya hisobidan amalga oshirilayotgan loyiha ishga tushib, 40 ta yangi ish o'rni tashkil etildi. Bugungi kunda loyiha doirasida Xitoy davlatidan asbob-uskunalar olib kelinib, o'rnatildi va korxona ish boshladi.

Mingtepa mahallasida esa "SOPHIA INDUSTRIAL" MCHJ tomonidan 3 million dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoya hisobidan yillik quvvati 30 million dona pishgan g'isht ishlab chiqarish loyihasi ishga tushirildi va 100 nafar fuqaro doimiy ish o'rniaga ega bo'ldi. Shuningdek, G'o'bdin mahallasida "SAXIX BEK BARAKA" MCHJ tomonidan yiliga 3 ming tonna pomidorni qayta ishslash va tomat pastasi ishlab chiqarish korxonasi ochildi. Qiymati 9,5 milliard so'mlik loyiha ishga tushib, 20 kishining bandligi ta'minlandi.

Shuningdek, G'o'bdin mahallasida "SOPHIA INDUSTRIAL" MCHJ tomonidan yiliga 3 ming tonna pomidorni qayta ishslash va tomat pastasi ishlab chiqarish korxonasi ochildi. Qiymati 9,5 milliard so'mlik loyiha ishga tushib, 20 kishining bandligi ta'minlandi.

CHET ELDA ISHLASHNING QONUNIY YO'LARI BOR

Monomarkazda mavjud 6 turdagil davlat xizmatlariidan biri hisoblangan migratsiyaga ko'niktirish xiz-

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Bugungi kunda viloyatimizdagi 1126 mahallada xotin-qizlar faoliyat yuritmoqda. Yakuniga yetayotgan yilda ular tomonidan yetti asosiy yo'naliш bo'yicha 42 ming nafar xotin-qizlar muammolini aniqlanib, 41 mingdan ortiq masala ijobji hal etildi. Ayni paytda viloyatimizda 730 ming nafar mehnatga layoqati xotin-qizlar bo'lib, ularning 277 ming nafari iqtisodiyotning rasmiy sektorida, 317 ming nafardan ortiq'i norasmiy sektorda band. Gender tenglikni ta'minlash maqsadida 2021-2023-yillarda viloyatda 12 ming nafar ayollar rahbarlik lavozimlariga tayinlandi. Bu o'tgan yillarda nisbatan 3148 nafarga ko'paygan. Lekin Prezidentimiz farmonida qayd etilganidek, xotin-qizlarni fan, ta'lim va ilmiy-iqodi faoliyatga keng jalb etish, mehnat bozorida talab yuqori bo'lgan zamonaviy kasb-hungra o'qitish, ishlash istagidagi xotin-qizlarning bandligiga ko'maklashish, tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish, ularning ijtimoiy-siyosiy faoliigini hamda rahbar lavozimlардаги улушини ошириш, shuningdek, huquq va manfaatlарни himoya qilish borasida bir qator kamchiliklar mavjud.

Xotin-qizlarga e'tibor oshadi

Shu va boshqa masalalarini hal etish, xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash sohasidagi faoliyatni samarali yo'lga qo'yish maqsadida Oila va xotin-qizlar qo'mitasini Vazirlar Mahkamasi bo'ysunuviiga o'tkazildi. Vazirlar Mahkamasida Bosh vazir o'rinosari — Oila va xotin-qizlar qo'mitasini raisi lavozimi, viloyat hokimliklari hokimi o'rinosarları — viloyat oila va xotin-qizlar boshqarmalari boshliqlari lavozimi joriy etildi. Tuman va shaharlarda esa hokim o'rinosarları — oila va xotin-qizlar bo'limlari boshliqlari lavozimi tashkil etildi.

Farmonda qo'mita va uning quy'i tuzilmalarining xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash tizimini yanada rivojlantrish, ularning jamiyatdagi rolini oshirish, huquqiy manfaatlarni himoya qilish, berilayotgan imkoniyatlardan samarali foydalish, qonunchilik hujjatlarini qabul qilishda faol ishtiroy etish, iqtidorli qizlarni aniqlash, ularni qo'llab-quvvatlash borasida tizimini kuchaytirish, ta'lim, sport, sog'iqliqi saqlash, ijtimoiy-iqtisodiy sohalarda faoliyat olib borayotgan xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash borasida chora-tadbirlarni ishlab chiqish va ularni sifatlari amalga oshirish yuzasidan vazifalarini belgilab berildi.

Shuningdek, mazkur hujjat bilan ilmiy va amaliy tadqiqotlar natijalarini asosida erkaklar va xotin-qizlar teng huquqligini ta'minlash bo'yicha davlat organlari va tashkilotlar hamda jamiyatda loyiha shart-sharoit yaratish maqsadida Oila va xotin-qizlar ilmiy-tadqiqot instituti negizida Oila va gender ilmiy-tadqiqot instituti tashkil etildi. Mazkur institut oldida qo'mita tizimi xodimlari, shuningdek, mahallagi xotin-qizlar faollarining malakasini oshirish, ularning faoliyatini uslubiy qo'llab-quvvatlash, oila, xotin-qizlar va gender tenglik masalalariga oid muammolarni chuqur tahlii qilish, natijalar bo'yicha muammolar yechimi yuzasidan davlat organlari va tashkilotlari uchun tavsiyalar ishlab chiqish va kiritish, uslubiy qo'llamalar va targ'ibot materiallarni tayyorlash, fanlararo fundamental, ilmiy-amaliy tadqiqotlar, sotsiologik so'rov, ilmiy konferensiolar o'tkazish, innovatsion loyihalarni amalga oshirish kabi vazifalar qo'yildi.

Davalatimiz rahbarining qarorida esa farmonda qayd etilgan vazifa va maqsadlarni amalga oshirish yuzasidan chora-tadbirlar belgilandi.

Xususan, 2030-yilgacha barcha davlat organlari, korxonalar va tashkilotlarida, sud va huquqni muhofaza qilish organlari boshqaruv xodimlari orasida xotin-qizlar ulushini 30 foizga yetkazish vazifasi qo'yildi.

2024-yil 1-fevraldan boshlab kasanachilik hunarmandchilik yo'naliшida yangi ish boshlayotgan xotin-qizlarga yordam berish maqsadida ta'lim tashkilotlari kasb-hungra o'qitish kurslari tashkil etildi. Bunda o'qish xaratatlari Oila va xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi mablag'larini hisobidan moliyalashtiriladi.

Xotin-qizlar.uz platformasi nezigidagi "Band bo'Imagan xotin-qizlar" moduli ishlab chiqiladi.

2024-yil 1-yanvardan boshlab ishsiz xotin-qizlar xamonaviy milliy liboslarini ishlab chiqarish va realizatsiya qilish maqsadida tadbirkorlik subyekti sifatida davlat ro'yxatindan o'tgandan so'ng bino va inshooting dastlabki uch oylik ijara to'lovi bazaviy hisoblash miqdorining 10 baravarigacha mijdorda Aholini tadbirkorlikka jaib qilish jamg'armasi tomonidan qoplab beriladi.

Bundan tashqari, yangi yildan boshlab xotin-qizlarning haq to'lanadigan jamoat ishlari asosida fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari ish yurituvchi bo'lib ishlashiga o'n bir oygacha muddatga rusxat berilmoqda. Ish beruvchilar tomonidan ish o'rinnari zaxiraga qo'yildigan ijtimoiy himoyaga muhtoj, ish topishda qynalayotgan va mehnat bozorida teng shartlarda raqobatlasha olmaydigan shaxslar toifalariga oilavly (maishiy) zo'ravonlik natijasida jaibranganlar ham kiritiladi.

Qaror bilan amalga oshirilayotgan eng katta o'zgarishlardan biri oilaviy nizolarni ko'rishga ixtisoslashgan sudyalar korpusining shakkantirilayotganidir. 2024-yil 1-fevraldan tajriba tariqasida fuqarolik ishlari bo'yicha Samarqand shahar sudsida ham "Oila sudyalari" tashkil etiladi va ikki nafer suda油aviy nizolarni ko'rishga ixtisoslashadi.

Umuman olganda, davalatimiz rahbari tomonidan qabul qilingan farmon va qaror mamlakatimizda xotin-qizlarning jamiyatdagi o'rnni yanada oshirish, ularning faoliagini kuchaytirish hamda har tomonloma qo'llab-quvvatlashni yangi bosqichga olib chiqishi va bu pirovadida oilalarni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Zebiniso RAHMONOVA,
viloyat hokimi o'rinosari — oila va xotin-qizlar boshqarmasi boshlig'i.

"Ipak yo'li" turizm va madaniy meiros xalqaro universitetida "Zarafshon" gazetasining 110, "Самаркандский вестник" gazetasining 105 yilligi munosabati bilan ma'rifiy tadbir tashkil etildi.

Tadbirda taniqli jurnalistlar, shoir, yozuvchi va ziyyolilar qatnashdi. Viloyat hokimining o'rinxarlar Rustam Qobilov va Zebiniso Rahmonova viloyat hokimining tabrigini o'qib eshtittirdi.

- Bu ziyyolilar bayrami, - dedi Z.Rahmonova.

- O'zim ushu gazetalarni o'qib, katta bo'lganman. Yuz yildan ziyod tarixga ega "Zarafshon" va "Самаркандский вестник" gazetalari xalqimizga ziyo ulashib kelmoqda.

Gazeta har bir davrning zalvorli chig'iriqlaridan o'tdi. Bu dargohda ne-ne allommalar qalam tebrat-madi, deysiz. Bir asrlik muddat tarix uchun qisqa vaqtadir, ammo shu davrda "Zarafshon" gazetasini xalqimizga ma'rifikat va ma'naviyat ulashib kelmoqda.

- Tahririyatim tomonidan "Zarafshon kultubxonasidan" rukni ostida "Jurnalistligingni tashlama, bolam", "Tarbiya taqani to'g'rilaydi", "Yangicha yashash nima?" kabi kitoblar nashr ettirdik, - dedi "Zarafshon" va "Самаркандский вестник" gazetalari birlashgan tahririyat muharriri Farmon Toshev. - Ushbu kitoblarning aksariyati jurnalistlarimiz qalamiga mansub. Bu kitoblar oliygochlardagi jurnalistika fakulteti talabalariiga o'quv qo'llanma bo'lib ham xizmat qildi. Shuningdek, gazetalarimizning 110 va 105 yilligiga bag'ishlangan "Anqaboy Xudoybaxtov kim edi?", "Zarafshon" muharrirlari, "Samarqand akademiklari", "Zarafshon" - qadrdon dargohim "Zarafshon" fidoyilari" kabi kitoblar chop ettirdik. Bu ishlar avlodlarimiz uchun tarix bo'lib qoladi.

Tadbirda so'zga chiqqanlar gazeta tarixi bilan bog'liq xotiralarni yodga oldi.

- "Zarafshon" gazetasini ilk bor bobomiz o'z uvida "Samarqand" nomi bilan chop etgan, - dedi Mahmudxo'ja Behbudiying evarasi Shohrux Behbudi. - Boshida o'zlarini ham muxbir, ham musahih, ham muharrir bo'iganlar. U vaqtida gazeta chop etish uchun hozirgiday zamonaviy dastgohlar bo'Imagan. Bobom qo'ygan tamal toshi, mana, bir asrki davomiyligini saqlab kelyapti. Biz, farzandlar bobomizning xayrlı ishlari bilan faxlanamiz.

XALQIMIZ TARIXI KO'ZGUSI

"Zarafshon" va "Самаркандский вестник" gazetalari bir asrdan ziyod vaqtadan buyon chop etib kelinyapti

Viloyat hokimining o'rinxosari Rustam Qobilov Mahmudxo'ja Behbudi bilan bog'liq yangilikni aytdi.

- 2024-yilda Mahmudxo'ja Behbudiining umumeyi kengaytiriladi. Shuningdek, ayni paytda 1919-yilda Behbudi qatl etilgan Qashqadaryo viloyatining Qarshi shahrida uning qabrini topish ishlari boshlangan, - dedi R.Qobilov.

Tadbirda tahririyat xodimlaridan bir guruhi

viloyat hokimining tashakkurnomasi va sovg'alar bilan taqdirlandi.

Shuningdek, gazetaning sobiq muharrir va xodimlari, faol jamoatchi muxbirlar, tahririyat bilan yaqindan hamkorlik qilayotgan tashkilot va korxonalar vakillariga tashakkurnomalar topshirildi.

Tadbirda "Zarafshon" kutubxonasidan" rukni ostida chop etilgan kitoblar taqdimoti bo'lib o'tdi.

Kurshida ERNAZAROVA.

Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Muhandislik fizikasi institutida faoliyat yuritayotgan olimlar ilmiy tadqiqot va innovatsion faoliyat sohalarida bir qator yutuqlarga erishmoqda.

Nanotexnologiyalar sohasida yangilik

Jumladan, institutimizning optika va spektroskopiya kafedrasini olimlari Kiiev Milliy universiteti va O'zbekiston Milliy universiteti olimlari bilan hamkorlikda "Biologik ob'ektlearning nano'Ichamli molekulay klasterlari o'rganish va tatbiq qilishning spektroskopik hamda noemperik tahlil usullarini ishlab chiqish" mavzusidagi 2 milliard 700 million so'mlik grant loyihasida ishtiroy etmoqda. Mazkur loyihamda ilk bora tibbiyot va farmatsevtika sohalarida hamda biologik tadqiqotlarda keng qo'llaniladigan biologik ob'ektlearning nano'Ichamli molekulyar klasterlarning xususiyatlari o'rganilmoqda. Turli biologik va biokimyoiy jarayonlarda asosiy manba va oqsillarning suvli eritmalarini tadqiq qilinadi. Ilmiy loyihanining maqsadi biologik obyektlarning suvli eritmalarining tuzilishi va xususiyatlarini mukammal o'rganishdan iborat bo'lib, asosiy e'tibor molekulalararo o'zarasidagi jarayonlarini o'rganishga qaratilgan.

Ushbu loyihanining amalga oshirilishi natijasida hayot faoliyati uchun zarur biologik obyektlarning spektroskopik xarakteristikalari aniqlanadi. Biologik obyektlarning nano'Ichamli molekulyar klasterlarning optimal usullari aniqlanadi va tatbiq qilish uchun tavsiya qilinadi. Bundan tashqari, oly ta'lim muassasalarining tabiiy fanlar mutaxassisligi bo'yicha tahsil olayotgan talabalariga, magistrlar hamda ilmiy xodimlarga mo'ljallangan ikkita o'quv adabiyoti yaratilib, amaliyotga joriy qilish rejalashtirilgan.

**G'ulom MURODOV,
G'ayrat SHARIFOV,
Muhandislik fizikasi instituti dotsentlari.**

4 TA TUMANDAGI XONADONLARNING AKSARIYATIGA HAMON RAQAM BERILMAGAN

2020-yil 11-noyabrda Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasida 2023-yilda ahollini ro'yxatga olishga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilingandi. Ushbu qaror ijrosini ta'minlash maqsadida viloyatimizning barcha hududlarida statistika organlari tomonidan mahalla faollari bilan birgalikda o'rGANISH ishlari olib borilmoqda.

O'rganishlarda ayrim mahallalarda raqamlashtirish ishlari to'liq yakuniga yetkazilmagan kuzatildi.

Jumladan, Nurobob tumanidagi 3517 ta xonadonga hali raqam berilmagan. Bunday xonadonlar Kattago'rg'on tumanida 11591 ta, Ishtixonda 8829 ta hamda Past Darg'omda 8213 tani tashkil etmoqda.

Viloyat statistika boshqarmasi axborot xizmati.

"Samarqandshahargaz"dagilar qamaladimi?

Nazorat tadbirlarida yoqilg'i-energiya resurslaridan noqonuniy foydalanish bilan bog'liq holatlar fosh etilmoqda.

Xususan, Samarqand shahridagi "S.N." MCHJ rahbari A.M va "X.S." MCHJ jamiyatiga qarashli to'xonadagi gi gaz jihozlarini tabiiy gaz tarmog'iga o'zboshimchalik bilan ulaganligi oqibatida 512,4 ming metr kub 768,6 million so'mlik tabiiy gaz o'g'irlangan. Bunga "Samarqandshahargaz" gaz ta'minoti bo'limi mansabdor shaxslari mansab vakolatlarini suiiste'mol qilib, sharoit yaratilgan.

Holat yuzasidan "S.N." MCHJ rahbari A.M va "X.S." MCHJ mansabdor shaxslariga Jinoyat kodeksining 169-moddasi (o'g'rilik) va "Samarqandshahargaz" gaz ta'minoti bo'limi mansabdor shaxslariga Jinoyat kodeksining 205-moddasi (hokimiyat yoki mansab vakolatini suiiste'mol qilish) va boshqa moddalar bilan jinoyat ishlari qo'zg'atilgan.

Qishloq xo'jaligida yetakchimiz

Mamlakatimizda joriy yilning 9 oyida qishloq, o'rnoma va baliqchilik xo'jaligida yetishtirilgan mahsulotlarning umumiylaj hajmi 300 trillion so'mga teng bo'igan.

Statistika agentligining ma'lumotlariga ko'ra, mazkur ko'rsatkichning o'sish sur'ati o'tgan yilgiga nisbatan 0,5 foizga oshib, 104,1 foizga yetgan.

Mahsulot yetishtirish bo'yicha 36,8 trillion so'm bilan Samarqand viloyati peshqadam. Eng kam ko'rsatkich esa Qoraqalpog'iston Respublikasida - 9,1 trillion so'mni tashkil qilgan.

Hokimiyat institutlari shaffof

Hududlarning huquq ustuvorligi indeksi 2022-yil natijalarida hokimiyat institutlari shaffofligi - 64 ball to'plagan. Bu bilan 2021-yilda nisbatan 9 ball yuqorilagan.

Hokimiyat institutlarning shaffoflik ko'rsatkichi Samarqandda (72,5 ball) nisbatan yaxshiroq. Farg'onada (66,3 ball) ushu ko'rsatkich pastroq hisoblanadi.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'londan tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zairovna notarial idorasida marhum Sangnova Gulnoraga (2021-yil 13-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meroz ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merozxo'rlarning Qodirov Ulug'bek Tolibovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek ko'chasi, 80-uy.

Manzil: Jomboy tumani Saroy ko'chasi, 15-uy.

Kofirqal'a shaharchasi Darg'om kanalining chap qirg'og'ida, Afrosiyobning janubiy tomonida joylashgan. Qadimiy shaharning umumiyl maydoni 16 hektar bo'lib, ark, shahriston va rabotdan iborat. Ark kvadrat shaklida bo'lib, balandligi 25 metrni tashkil etgan. Shahriston ham shunday shaklda, tomonlari 360 metrdan. Rabotning katta qismi hozirda ekin maydoniga aylantirilganligi uchun uning aniq hajmi noma'lum. Ushbu yodgorlikda 1991-yildan buyon dastlab Y.G'ulomov nomidagi arxeologiya institutining arxeologik otryadi, so'ngra O'zbekiston-Italiya xalqaro qo'shma ekspeditsiyasi, hozir esa O'zbekiston-Yaponiya xalqaro qo'shma ekspeditsiyasi olimlari hamkorlikda qazishma ishlari olib bormoqda.

Kofirqal'a yodgorligi asrab-avaylanishi lozim

Qariyb o'n yildan ortiq vaqt mobaynida Arknинг ichidagi ayvon, hashamatli zal, hukmdor o'tirishiga mo'ljalangan taxtxona va boshqa inshootlar o'rganildi. Qazishmalar jarayonida Ark ichi nihoyatda boy va rang-barang yog'och o'ymakorligi bilan bezatilgani ma'lum bo'ldi. Ularda inson shakllari bilan birga, har xil o'simliklar va nafis geometrik naqshlar ham ishlangan.

- Kofirqal'a Arknинг birinchi qurilish davrini qazish paytida juda ko'plab noyob osori-atqilar qo'liga kiritildi, - deydi Samarqand arxeologiya instituti ilmiy xodimi Navro'z Alimov. - Shularidan biri loydan yasalgan bulla, ya'ni hukmdor yoki amaldor muhri nusxasidir. Qofirqal'adan topilgan bullalarda odamlar, hayvonlar va qushlar tasviri, tamg'a yoki har xil geometrik shakllar tushirilgan. Odam boshi tasvirlangan bullalarda yozuv bitilgan bo'lib, tasvir ancha aniq ifodalangan. Ushbu bullalarni tahlil qilgan olimlarning fikricha, bu tasvirlarda hukmdor, vazir va yirik amaldorlarning qiyofasi aks ettiligani.

VII-VIII asrlarda Samarqand Sug'dida yashagan ajdodlarimiz dunyoning turli tomonlaridagi hukmdorlar bilan elchilik, siyosiy, madaniy va iqtisodiy aloqalar olib borgan. Pokistondagi Peshtovar shahrida o'tkazilgan arxeologik qazishmalar jarayonida bir noyob bulla topilgan edi. Fransuz arxeologlari ushbu bulla aynan Samarqanddan, Kofirqal'adan jo'natilgan degan xulosaga kelgan.

Kofirqal'adan topilgan yog'och panno Sug'd san'atining noyob namunasi hisoblanadi. Panno ikkita keng va qalın taxtani temir mixlar bilan o'zaro bir-lashtirishdan hosil bo'lgan. Panning sirtida har xil liboslarla, q'llariqa turli xil asboblar, buyumlar va sovg'a-salomlar ushlab olgan yuzlab odamlarning shakllari o'yib ishlangan. Ushbu kompozitsiyaning asosiy syujeti ma'buda sig'inish, sovg'a-salomlar ehson

qilish sahnasidan iboratdir. Tadqiqotlardan ma'lum bo'lishicha, Kofirqal'a arki VIII asrning boshlarida yondirib yuborilgan. Shu tariqa juda boy va rang-barang devoriy suratlar, yog'och o'ymakorligi bilan bezatilgan saroy, dunyoning turli tomonlaridan olib kelingan noyob hujjatlar, yozishmalar yo'qolgan. Kofirqal'a VIII asrning boshlarigacha Samarqand hukmdorlarining shunchaki oddiy qarorgohi bo'lmay, balki bu yerda alohida umumadvat ahamiyatiga molik tantanalar, masosimlar, bayramlar hamda qabullar o'tkazilgan.

- Yaqinda yurtimizga kelgan Italiya Prezidenti Samarqandda ham bo'ldi, - deydi N.Alimov. - Ushbu tashrif davomida Registonda ko'rgazma tashkil etildi. Kofirqal'adan topilgan noyob tarixiy buyumlar namoyishi martabali mehmonning e'tiborini tortib, Italiya va O'zbekiston arxeologlari olib borayotgan qazishma ishlari qo'llab-quvvatlashini bildirdi. Bugun ko'pchilik xorijliklarning e'tiborini tortayotgan ushbu yodgorlikni alohida e'tibor bilan saqlash, uni ochiq osmon ostidagi muzeyeiga aylantirish va shu orqali ilk o'rta asrlardagi Samarqand hukmdorlari saroyining asl holatini sayyojharga namoyish qilish maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Alohida ta'kidlash lozimki, qadimiy shaharning shahristoni qismida yaponiyalik arxeologlar bilan qazishma ishlari olib borildi. Ammo qishning yog'in-sochlini kunlarda ushbu qazilgan hududlarni va tarixiy topilmalarning ustini yopish, hech bo'lmaganda, vaqtinchalik avyonlar qurilishi lozim. Aks holda qazilgan hududlardagi ochiq qolgan joylarda ming yillardan buyon saqlangan qadimiy devorlar va tarixiy ashyolar asl holatini va tarixiy ahamiyatini yo'qotishi mumkin.

To'Iqin SIDDIQOV,
Baxtiyor MUSTANOV (surat).

SHU OYDA TAVALLUD TOPGANLAR

28-DEKABR

Doni ZOKIROV – (1914-1985) Samarqand shahrida tug'ilgan. O'zbekiston xalq artisti.

29-DEKABR

Ibrohim NURMONOV – (1936-2007) Past Darg'om tumanida tug'ilgan. O'zbekiston-da xizmat ko'rsatgan san'at arbobi.

30-DEKABR

Ravshan G'ULOMOV – 1960-yilda Samarqand tumanida tug'ilgan. Sambo bo'yicha xalqaro toifadagi sport ustasi. Dzyudo, kurash bo'yicha sport ustasi. Besh karra O'zbekiston championi.

31-DEKABR

Akbar OTAXO'JAYEV – (1926-1994) Turkiston shahrida tug'ilgan. Fizik olim. O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 16 326 nusxada chop etildi. Buyurtma 705. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftanining seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LONLAR:** (66) 233-91-56

BO'LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursunov ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Temuriylar davrida Samarqand va Hirot shaharlari mintaqanining ilm-fan va madaniyat markaziga aylandi. Ayniqsa, Mirzo Ulug'bek rahnamoligida ushbu shaharlarda matematika, astronomiya fanlari rivojlandi. Tibbiyot, tarix, adabiyyot va diniy bilimlarga e'tibor kuchaydi. Buxoro, Samarqand, G'ijduvonda madrasalar qurildi. Adabiyyot sohasida Atoiy, Sakkociy, Haydar Xorazmiy, Durbek va Lutfiy qalamiga mansub asarlar yaratildi. Ular orasida alohida e'tiborga molik sho'r, o'zining betakror g'azallari va qasidalar bilan o'zbek mumtoz adabiyyotida yorqin iz qoldirgan yuksak iste'dod sohibi Sakkociy edi.

Shoir Yaqiniy "O'q va Yoy" asarida Sakkociyni "turk shoirlarining mujtabili (g'ayratisi)" deb ta'riflaydi va o'z zamonasining zardonast shoirlaridan birekanligini ta'kidlaydi.

Sakkociy Samarqandda umrguzaronlik

qilgan. Sakkociy shoirlarning taxallusi bo'lib, uning asl ismi ma'lum emas. "Sakkok" (pichoqchi) so'zidan shoirlarning hunarmand oilada tug'ilganligini taxmin qilish mumkin. Sakkociy XIV asrning ikkinchi yarmida tug'ilganligini 1407-1408-yillarda Amir Temurning nabirasi Xalil Sultonga bag'ishlangan quyidagi qasidasi satrлaridan ham bilsa bo'ladi:

Tarixqa sakkiz yuz dog'i o'n erdiyu qadr axshomi,
Bir oy tug'uddi dunyoda kim mamlakatda xon erur.

Sakkociy tomonidan tuzilgan devonning bir necha qo'lyozma nusxalari ma'lum bo'lsa-da, bu nusxalarning birorasi to'la va muhammad shaklda bizning davrimizgacha yetib kelmaygan. London, Buyuk Britaniya muzeylearida devonning taxminan XVI asr o'talarida ko'chirilgan bir nusxasi hamda O'zbekiston Fanlar

akademiyasining Abu Rayhon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik institutida 1937-yilda Shoislom ismli kotib tomonidan qaysidir manbadan ko'chirilgan nusxalari saqlangan, xolos.

Shoirning XV asr o'talarida vafot etganligini Navoyning Samarqandda bo'lgan yillarda Sakkociy muxlislari bilan uchrashgani va suhbathashgani bilan izohlash mumkin. Nimagaki, Sakkociy bu davrda hayot bo'lmagan, agar hayot bo'lganida Navoiy uning o'zi bilan uchrashgan bo'lardi.

Hazrat Alisher Navoiy aytganidek, Maylono Sakkociyning ajoyib she'rlari va betakror qasidalar o'zbek mumtoz adabiyyotining ravnaq topishiga hissa qo'shan ijod namunalari sifatida tarixga muhrlandi.

Asliiddin SAFAROV,
Registon ansamblı gidlar
bo'limi boshlig'i.

Hikoya YOLG'IZ ONA

Qishloqda tong havosi kishiga o'zga-chaga huzur bag'ishlaysidi. Ayvonda so'rida o'tirib, eringannamo havodon to'yib-to'yib nafas oldim. Shu payt hovli biqinidagi tandirxonadan onamning ovozi eshitildi:
- Uyg'ondingmi bolam, non yopyapman, tomdan o'tin olib tushib ber. Keyin issiq non bilan no-nushta qilamiz.

Xo'p bo'ladi, oyi.
Chala-chulpa yuvinib, tomga chiqdim. O'tin g'arami yonida kabutar in qilib olibdi. Uning polapolnari bolalari ham bor edi. Qiziqsinib, ularni tomosha qila boshladim. Kabutar bolalari juda kichkina, ammo harakatchan edi. Ularni tomosha qilib biroz qolib ketdim shekilli, onam chaqirib qoldi:

- Nonim o'tib ketadi, tandirni qizdirishim kerak hali, tezroq olib tush, o'g'lim!

- Hozir, oyijon, tushyapman.

Onamga o'tin olib tushib bergach, yana tomta chiqdim. Ne-gadir kabutar bolalari qattiq pitirchilar edi. Shu payt yonginamda "vish" etgan ovoz eshitildi. Birdan seskanib, o'zimni chetga oldim. Ilon kabutarga hamla qilish uchun shaylanayotgan edi. Men qo'rqanimdan shoshib, ortimga tisarilib, tomdan tushib oldim.

Ko'p o'tmay ona kabutar hovlida charx urib aylana boshladi. U shoxdan, bu shoxga qo'nib, chirqillardi. Men tezda tomta shoshildim, nahotki uning bolalarini ilon yeb qo'yan bo'lsa. Ona kabutarning jufti in oldida o'lik yotardi. Yaxshiyamki bolalariga hech narsa qilmadidi.

Bu voqeя ko'z oldimdan ketmasdi. Uch-to'rt kun o'ziga kelolmay yurdim. Yolg'iz qolgan kabutarning ahvoli juda achinari edi. Onam non yopganda o'tin olib berish uchun har safar tomta chiqqanimda bu voqeя ko'z oldimdan o'tardi. Kabutarga yordam bermoqchi bo'ldim, ammo kabutarning bolalariga ziyan yetkazib quyishdan qo'rqedim.

Biroz vaqt o'tib kabutarning bolalari uchishni boshladi. Bunda-juda xursand bo'ldim. Yolg'iz qolgan onanining shijoatini jajji qushchalarda ko'rdim.

Bekzod KENJAYEV.

"FALON NARSA"NING O'RNIIDA KITOB BO'LSA...

Tongda uyqudan ko'zimizni ochaniz. Soat necha bo'lganini bilish bahonasida telefonni qo'lga olamiz. Biror shov-shuvli yangilik yoki kimdanidir xabar kelmadimikan, degan xayol bilan ijtimoiy tarmoqlardagi sahilfalarimiz kirib ko'rishga qaror qilamiz. Shu bilan anchagini vaqtimiz o'tib ketganini sezmay qolamiz. Shosha-pisha yuvinib, nonushta qilib, ishga jo'naymiz. Yo'lda, hatto ishxonada ham imkon bo'lib qolsa, yana telefonga tikilamiz. Uyga qaytib, albatta, ertalabki holat takrorlanadi.

Farzandlarimiz uchun juda muhim ish bilan banddek ko'rnamiz. Hatto olisda ko'zlarini yo'limizda, izimiga mushtoq bo'lib o'tirgan onamiga bora qo'ng'iroq qilishga imkon topa olmaymiz, go'yo. Ayniqsa, telegramda guruhlar va kanallar shunchalar ko'pki, ularning ayrimlariga qanday bog'lanib qolganimizni bilmaymiz.

Onlayn savdo: kiyim-kechak, mebel, dori-darmon... Xullas, hamma narsani xarid qilishningiz mumkin. Ba'zan ayrim firibgarlarga ishonib, million-million so'm pulimizdan ayrib qolayotganimiz ham bor gap.

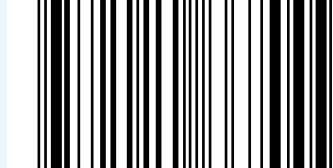
Kimdir oxirgi marta qaysi kitobni o'qiganimiz haqida qiziqib, savol bersa, buning uchun vaqt yetishmayotganligini aytamiz. Yaqinda jiyanim meni telegramdagida bir guruhga qo'shib qo'yo'di. Avvaliga nomi ingliz tilida ekanligi uchun ochmasdan chiqib ketmoqchi edim. Ammo "books" degan so'zga ko'zim tushib, kitob haqida nimadir bor, degan xayol bilan ichiga kirib ko'rdim. Rost, xursand bo'ldim. Olis qishlog'imizda ochilgan kitob do'koniga guruhi ekan. Bu guruhga a'zo bo'lsak, arziyi. Kitob rasmi va asardan keltirilgan iqtibos sizni albatta, mutolaaga chorlaydi. Asarni to'liq o'qigingiz keladi. To'g'ri, bugun har qanday asarni internet tarmog'i orqali topib o'qish mumkin, ammo kitob mutolaasining zavqi boshqacha.

Olis hududlarda kitob do'konlari ishga tushayotgani quvonlar, albatta. Faqat bu imkoniyatlardan unumli foydalanishimiz kerak. Bolaligimda Qo'shrabot tumani markazida bitta kutubxona va bir kitob do'konini bo'lardi. Ulardan istagan kitobimizni topishimiz mumkin edi. Keyinchalik esa ikkisi ham yopilib ketdi. Bundan 15 yillarda olib shoir Muhammad Yusufning "Saylanma"si va bir nechta yangi badiiy kitoblar so'lib olish uchun 100 kilometr yo'l bosib, Samarqand shahriga borganim esimda. Bu haqida aytmas, kimgadir kulgili tuyulishi mumkin, ammo o'sha kitoblar dunyoqarashimni o'zgartirgan, oq bilan qoraning farqiga borishni, odob-axloq qoidalarini, muomala madaniyatini o'rgatgan. Kattalarga hurmatda, kichiklarga izzatda bo'lishga undagan.

Kechagina yana bir xushxbabni o'qib qoldim. Tumandagi ikki chekka qishloqda tashabbuskorlar tashkil etgan xalq kutubxonalariga hokimlik tomonidan kitoblar jamlanmalari yetkazilib. Faqat ularni o'qiydigan kitobxonalar ko'p bo'lishi kerak! Xullas, qo'l telefonimiz bilan o'tkazadigan vaqtimizni tejab, mutolaa uchun sarflasak, farzandlarimiz ham bizga ergashadi. Yana bir gap, ijtimoiy tarmoqlardagi reklamalar ham ko'prod kitob haqida bo'lsa. Masalan, "Falon narsa uchun aksiya keytapti, arzon narxlarda, ikkitga olsganiz, yana bitta qo'shib beriladi. Yetkazish bepul!" kabi e'lonlardagi "Falon narsa"ning o'nida kitob bo'lsa, qanday yaxshi-ya?

Dilnoza HASANOVA.

ISSN-201667X

Sotuvda
narxi kelishilgan holda